

Рівненський державний гуманітарний
університет
художньо-педагогічний факультет
Кафедра івент-індустрій, культурології та
музеєзнавства

АНОТАЦІЯ

Назва дисципліни / освітнього компонента	Безбар'єрність у наданні послуг в соціокультурній сфері
Освітня програма	028 Менеджмент соціокультурної діяльності
Компонент освітньої програми	Вибірковий
Загальна кількість кредитів та кількість годин для вивчення дисципліни	3 кредити / 90 годин
Вид підсумкового контролю	залік
Мова викладання	українська
Викладач	Шатрова Марина Борисівна
CV викладача на сайті кафедри	
E-mail викладача	shatromarin5@gmail.com

Мета та завдання навчальної дисципліни є засвоєння теоретико-методологічних, нормативно-правових та організаційно-методичних засад процесів безбар'єрності у соціумі. Особлива увага приділяється вивченню філософії безбар'єрності та практичним основам реалізації підходів безбар'єрності в соціокультурній діяльності.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- ознайомлення з філософією соціально-культурної безбар'єрності;
- аналіз існуючого зарубіжного та національного досвіду впровадження безбар'єрної соціальної політики;
- формування усвідомленого розуміння основних положень концепції соціально-культурної безбар'єрності;
- ознайомлення та аналіз нормативної бази України та ЄС в соціокультурній сфері.

Завдання дисципліни полягає у формуванні, розвитку та удосконаленні загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, див. https://www.rshu.edu.ua/images/osvitni_programi/2023/osv_prog_bak_028_msd_2023.pdf

1. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Соціокультурна безбар'єрність як політика включення

Тема 1. Сутність соціокультурної безбар'єрності

Вступ до навчального курсу: програма, структура та очікування. Концептуальні основи соціокультурної безбар'єрності, соціокультурної інтеграції. Соціальна нерівність

та її наслідки для людей з особливостями розвитку та суспільства в цілому. Причетність та участь. Територіальна доступність у контексті соціокультурної безбар'єрності.

Тема 2. Історичне підґрунтя соціальної безбар'єрності

Зародження та розвиток ідей безбар'єрності. Соціальне виховання з позицій підходу безбар'єрності. Перехід від політики сегрегації до політики безбар'єрності та повного включення. Зарубіжний досвід впровадження та реалізації ідей соціальної безбар'єрності

Тема 3-4. Нормативно-правове регулювання питання інклюзії

Безбар'єрність – стратегія міжнародного законодавства. Нормативні документи України про інклюзію. Програмні документи держав ЄС, що містять положення щодо інклюзії та безбар'єрного середовища. Директивні документи ЄС щодо безбар'єрного середовища. Пріоритетні напрями політики безбар'єрності у європейських країнах та у світі. Основні принципи щодо формування політики стосовно осіб з обмеженими можливостями здоров'я. Шляхи реалізації права рівних можливостей на здобуття освіти та визнання інтегрованого навчального середовища. Стандартні правила забезпечення рівних можливостей для інвалідів.

Тема 5. Роль безбар'єрності у культурі

Поняття «інший/інакший» та «інклюзія». Безбар'єрність як пріоритет Українського культурного фонду. Основна мета adeptів безбар'єрності в культурі. Історія створення та напрямки роботи «Музею жіночої та гендерної історії». Інклюзивний театральний проект «Більше ніж гра». Конкурсна програма «Інклюзивне мистецтво». Особливості інклюзивного веб-сайту Національного музею мистецтв імені Богдана та Варвари Ханенків.

Змістовий модуль 2. Теоретико-практичні засади соціальної інклюзії

Тема 6-7. Фізична та цифрова безбар'єрність, універсальний дизайн інфраструктури. Світовий досвід

Створення та реалізація відповідних стандартів, планів, проектів, реконструкції тощо. План дій щодо універсального дизайну та технологій. Стратегія інклюзивного транспорту. Максимальна взаємодія всіх категорій громадян з культурними проектами. Стратегія «Освіта у цифровому світі». Роль місцевих, муніципальних стратегій щодо інклюзивності та фізичної / цифрової безбар'єрності.

Тема 8-9. Модернізація системи спеціальної освіти в Україні

Характеристика спеціальної освіти в Україні (вертикальна та горизонтальна структура; спеціальні дошкільні та загальноосвітні шкільні заклади, навчально-реабілітаційні та оздоровчі багатопрофільні центри, заклади мистецької освіти і т. ін.). Особливості впровадження інклюзивного навчання в Україні, ресурсні можливості спеціальної освіти.

Тема 10. Принципи створення безбар'єрного культурного проекту

Доступність культурно-мистецьких заходів та публічних івентів. Використання правильної термінології при написанні інформації про захід або івент, дозволені та нерекомендовані слова. Використання зрозумілих та помітних вказівних табличок, пандусів, спецефектів, наявність місць для людей з обмеженою рухливістю, сурдоперекладачів. Організація кімнати для проведення безбар'єрного майстер-класу. Залучення волонтерських організацій до культурно-мистецьких заходів та публічних івентів.

